

Eerste termijn PS (Statencommissie OGB 17 juni 2020)

Aanleveren uiterlijk 2 juni 2020

statengriffie@drentsparlement.nl

7. RUD Drenthe: Jaarstukken 2019 en Ontwerpbegroting 2021; GS-brief van 21 april 2020

Fractie: **PvdA**

De PvdA is van oordeel dat de stukken een mooi doorkijkje geven in hoe het er voorstaat met RUD Drenthe. Treffend wordt gemeld dat het gaat om een lerende organisatie die in control is. De collegiale toets van de auditors leert ook dat RUD Drenthe in belangrijke mate voldoet. Verheugend is ook altijd dat de accountant een goedkeurende controleverklaring heeft afgegeven, de aanbestedingsregels worden nu goed gevolgd in vergelijking met 2018. Het weerstandvermogen is wel behoorlijk gedaald ten opzichte van 2018, de ratio zit op 0,9 en is daarmee matig, bij 0,8 kom je al in de range van onvoldoende!, zie p. 48. Ook in 2019 was er sprake van een bovengemiddeld hoog ziekteverzuim (feitelijk 8,5% versus begroot 4%), te verklaren door niet werkgerelateerd lang en zeer lang verzuim. Wob-verzoeken kosten veel tijd, maar digitalisering biedt inderdaad uitkomst. Verheugend is het ook dat de communicatie rondom de digitale dossiers is verbeterd. In de Ontwerpbegroting 2021 wordt De Drentse Maat als uitvoeringsniveau verder losgelaten/meer genuanceerd. De PvdA kan zich daarin vinden.

Vragen:

1. Welke aandacht gaat GS vragen om het ontoereikende weerstandsvermogen op te vangen gezien de financiële gevolgen van de geïnventariseerde risico's in 2020? Aanvullende bijdrage van de deelnemers of bijstellen van de te realiseren productie uit het jaarprogramma?
2. Gegeven het hoge ziekteverzuim is de PvdA geïnteresseerd in het medewerkerstevredenheidsonderzoek en/of benchmark, mocht dat er zijn. Wil GS ons dat doen toekomen? Welke maatregelen worden genomen om het hoge percentage naar beneden te krijgen?
3. De GS-brief is gedateerd op 21 april. Is er inmiddels (2 juni) meer bekend over de gevolgen van de coronacrisis (Covid-19) in relatie tot RUD? Zo ja, wat?
4. Er zitten grote verschillen in de ureninzet ten opzichte van het jaarprogramma, zie tabel 3 p. 13 van de jaarstukken. Tynaarlo zit bijvoorbeeld op 60% en Emmen en de provincie Drenthe ruim boven de 100%. Hoe kan dat?
5. Tabel 5, p. 18 toont dat voor alle deelnemers, behalve provincie Drenthe, het geprognostiseerde percentage van het reguliere toezicht is gehaald. Waarom zit de provincie Drenthe op 54%?
6. In Hoogeveen wordt een hele wijk op waterstof aangesloten. Is inmiddels al bekend of het een mondiale primeur betreft?, p. 31
7. Hoe staat het met de ontwikkeling van het controle- en rapportagesysteem, zoals aanbevolen door de accountant op p. 4 van zijn verslag?

Fractie: **Forum voor Democratie**

Vraag/Vragen aan GS:

Voorzitter,

RUD Drenthe heeft vanaf de start in 2013 een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Het opzetten van een uitvoeringsdienst die namens alle Drentse gemeenten en de provincie taken uit gaat voeren op milieugebied en daarnaast ook nog in te huren is voor andere projecten, vergt veel van de organisatie en dat is door de jaren ook wel gebleken.

Voor ons liggen de jaarstukken 2019 en de ontwerpbegroting 2021 van de RUD Drenthe.

En ondanks dat de jaarstukken 2019 reeds zijn goedgekeurd door de accountant nemen we ze mee als leidraad door de ontwerpbegroting 2021. Uiteraard zal bij deze laatste de nadruk liggen.

Een rode draad door de jaren heen wat betreft de RUD Drenthe is de terugkerende vraag om meer middelen via de deelnemersbijdrage.

Nu de 5% incidentele bijdrage zal wegvallen na 2021 wordt al snel de vraag gesteld of dit de goede richting is. Er zal een indexering voor de deelnemersbijdrage worden toegepast.

Vraag: Is onze constatering juist dat dit een structurele verhoging zal betekenen voor de deelnemers die de incidentele 5% verhoging overschrijd?

Het overgrote deel van de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling heeft reeds aangegeven geen extra middelen beschikbaar te stellen voor de RUD Drenthe.

Vraag: Legt dit extra druk bij het college van Gedeputeerde Staten om meer middelen aan het RUD beschikbaar te stellen?

Vraag: Wat betekent dit voor de besluitvorming? Kan de provincie Drenthe unilateraal beslissen de deelnemersbijdrage te verhogen of is hierbij unanimité vereist?

De verwachting is dat de rijksbijdrage voor advisering externe veiligheid na 2020 komt te vervallen. Het gevolg is dat er vanwege de toepassing van wet en regelgeving afschaling niet tot de mogelijkheden behoort. Opnieuw lijkt dit te leiden naar een hogere deelnemersbijdrage. Immers, het takenpakket van de RUD Drenthe wordt er niet minder op, maar financiering valt eens te meer weg.

Vraag: Er wordt via het Bestuurlijk Omgevingsberaad besproken om een tot een nieuwe financieringsperiode te komen. Wanneer is de verwachting dat dit tot stand komt?

LOS zaaksysteem

Afgelopen jaren was een van de moeizame processen binnen de RUDD het functioneren van het zaaksysteem LOS. Daar is zeer veel in geïnvesteerd.

In de ontwerpbegroting lezen wij dat vanwege het aflopen van de licentie er een aanbestedingstraject zal worden gestart voor een nieuw systeem.

Vraag: Kan GS uitleggen wat de noodzaak is voor een nieuw systeem? Zou licentieverlening ook een mogelijkheid kunnen zijn? Wordt dit overwogen?

Vraag: hoe functioneert het zaaksysteem LOS momenteel?

Risicogericht toezicht

Vorig jaar zijn ons een aantal grote projecten toegelicht door de RUDD. Een daarvan was de omschakeling naar risicogericht werken. De eerste resultaten over het risicogericht werken zijn nog niet bekend. Een reden voor deze omschakeling was onder andere efficiëntere inzet van middelen van de RUD Drenthe, en dus kostenbesparing.

Vraag: Is er helemaal nog geen enkele data beschikbaar waarop kan wijzen dat dit de juiste richting is?

Vraag: Wanneer worden de eerste duidelijke resultaten bekend?

Vraag: kan GS voorzichtig inschatten of dit kan betekenen dat de deelnemersbijdrage niet weer zal worden verhoogd?

Locatiebestand op orde

De opgave locatiebestand op orde bleek in 2019 een te grote opgave te zijn voor de RUD Drenthe. Dit project houdt in dat basisgegevens op orde zijn. Zeer cruciaal dus om enigszins betrouwbare rapportages te produceren en daar beleid op te maken. Daarbij is naar deze Staten gecommuniceerd dat in 2020 de omvang van het project duidelijk moest gaan worden.

Vraag: Kan GS aangeven hoe het ervoor staat met bovengenoemd project?

Vraag: Acht GS het wenselijk dat zolang de basis niet op orde is er om meer middelen wordt gevraagd?

Ziekteverzuim

Ook het relatief hoge ziekteverzuim blijft een terugkerend thema binnen het RUD. Het streven was 4%. Dat is ongeveer het landelijke gemiddelde. Door in de ontwerpbegroting i.p.v. het streefpercentage 4% nu 6% te gaan begroten zal er een verbetering zichtbaar zijn. Over 2019 bedroeg het ziekteverzuim 8,5%.

Vraag: Kan GS aangeven waardoor dit structureel hoog blijft?

Vraag: Wat betekent dit hoge ziekteverzuim voor de personele bezetting? Hoeveel procent van de RUD Drenthe wordt extern ingehuurd bijvoorbeeld?

Dank Voorzitter

Fractie: **VVD**

Vraag/Vragen aan GS:

Eerste termijn:

Voorzitter,

De brief van uw college is al op 21 april verstuurd; u verzoekt ons om de zienswijze voor 4 juni kenbaar te maken terwijl we op 17 juni de brief en begroting behandelen in de OGB vergadering.

Als VVD fractie blijven we ons grote zorgen maken om de blijvende hoge druk op de organisatie en de medewerkers wat nog steeds te zien is in het hoge ziekteverzuim.

1. Is het college ervan overtuigd dat het ziekteverzuim structureel omlaag kan of deelt het college onze grote zorgen?

Uit de stukken blijkt dat vanwege corona alle bedrijfsbezoeken stopgezet zijn terwijl het merendeel van alle bedrijven deze periode wel doorgewerkt heeft.

Wat zijn de gevolgen voor de uitvoering van de taken van de RUD voor het jaar 2020 en zijn er situaties bekend waardoor er gevaarlijke situaties zijn ontstaan doordat er geen enkele controle van de RUD is geweest de laatste maanden?

Als VVD betreuren wij het dat er geen eerste cijfers bekend zijn van het risicogericht werken in plaats van de Drentse maat. Het coronavirus mag een gedeelte van het excuus zijn maar er waren ook 10 weken van 2020 zonder coronavirus.

Voorzitter, tenslotte nog een vraag over de ophef die is ontstaan rond het aanschrijven door de RUD van bedrijven die niet zouden hebben voldaan aan de Informatieplicht Energiebesparing. Op basis van verkeerde aannames werd van een aantal bedrijven foutief verondersteld dat ze een hoog energieverbruik hadden. Men diende binnen 8 weken te reageren anders volgde een boete. De RUD was vervolgens niet bereikbaar voor vragen of opmerkingen. Dit lijkt ons niet de wijze waarop we willen dat de RUD acteert.

Bent u op de hoogte van deze ophef? Wat vindt u hiervan?

Fractie: **CDA**

Vraag/Vragen aan GS:

Bijzonder is dat zienswijzen kunnen worden ingediend voor 4 juni en dat het college van GS ons de gelegenheid geeft om op 17 juni over de materie te praten.

Het ziekteverzuim is hoog. Het is bedrijfsvoering om daar zo mee om te gaan dat het percentage ziekteverzuim tot normale proporties wordt terug gebracht. Waar het CDA zich zorgen over maakt is dat vanwege het hoge ziekteverzuim het toezicht wordt geschaad. Het aantal uren toezicht gaat daardoor naar beneden. Beneden een aanvaardbaar niveau? Als het antwoord op deze vraag "nee" is waarom is het gewenste niveau dan hoger dan de uitvoering laat zien? De kans dat een bedrijf, of anderszins, met een overtreding wegkomt is hierdoor vergroot. Waarom vindt het college van GS het aanvaardbaar dat de kans op overtredingen nu groter is omdat door het hoge ziekteverzuim de uren die beschikbaar zijn voor toezicht verminderd worden?

In een organisatie waar "good Governance" de praktijk is controleert het bestuur de directie. Hoe kan het dat het voor het college van GS aanvaardbaar is dat de directeur als secretaris deel uitmaakt van het bestuur?

Fractie: **GroenLinks**

Vraag/Vragen aan GS:

Als GroenLinks fractie vinden wij de taak van RUDD een heel belangrijke. Wij willen in de provincie optimaal zorgen voor ons milieu. Ook danken wij de RUDD voor deze uitvoerige rapportage, het geeft een heel goed beeld van de organisatie, haar werkzaamheden en de financiële huishouding. We vinden het ook goed te lezen dat RUDD steeds vaker voor advisering benaderd wordt. Voorkomen is immers beter dan genezen. Een wens vanuit de GroenLinks fractie is nog wel; om met RUDD te bespreken; wij zouden het sterk vinden als in de jaarstukken een vergelijk te maken zou zijn met eerdere jaren om zo een mogelijke trend waar te nemen. Vervolgens zou in een jaarplan wat tekst gewijd kunnen worden aan de mogelijke oorzaak van trends en hoe de RUDD daar met haar beleid op in zal gaan spelen.

Verder:

- Kan in het vervolg een lijst opgenomen worden van betekenis van afkortingen en evt gebruikt vakjargon? Dat zou de leesbaarheid van dit stuk vergroten.
- Als RUDD al voor aanvang van 2019 wist dat een verzuim van 4% overschreden zou worden, waarom is er dan toch uitgegaan van die 4%?
- Het hoge ziekteverzuim kan diverse oorzaken hebben die binnen de organisatie liggen. Hoe zorgt de RUDD voor een duurzaam verbeterde gezondheidssituatie voor haar medewerkers?
- Welke risico's zijn er te verwachten bij de afstraling van het aantal uren toezicht? Hoe zorgt de gedeputeerde ervoor dat de toezicht en handhaving niet beneden een acceptabel niveau zakt?
- De werkvoorraad van de RUDD is redelijk groot te noemen, is de RUDD voldoende voorbereid als straks ook de omgevingsvergunningen die stil zijn komen te liggen als gevolg van de Pas weer behandeld kunnen worden?
- Is geïnventariseerd of een grotere transparantie door de RUDD bij kan dragen aan een vermindering van het aantal WOB verzoeken en daarmee een minder grote belasting van de organisatie van RUDD?

Tot slot het besluit om het ontwikkelprogramma te financieren uit de aanwezige reserves. Hierdoor is het onduidelijk geworden of het weerstandsvermogen toereikend is om evt. risico's op te kunnen vangen. Kunt u dit nader duiden? Hoe zijn de risico's ondervangen?

Fractie: **PVV**

Vraag/Vragen aan GS:

De PVV is het eens met de verandering in werkwijze naar risicogericht toezicht, de eerste rapportage hierover zien we graag z.s.m. tegemoet en vernemen graag wanneer. Het hoort te leiden tot een efficiënte manier om de milieurisico's te beheersen en binnen de bestaande budgetten te blijven opereren. Ook de maatregelen zoals beschreven m.b.t. de Coronavirus-crisis lijken ons juist. Gezien de beperking in de uitvoering die nu plaatsvindt mogen wij dan rekenen op meer voortgang op andere urgente achterlopende projecten zoals het Locatiebestand en de digitalisering? Is het Locatiebestand eind dit jaar echt op orde (waarop gezinspeeld wordt op pag. 42 van de jaarstukken)?

Over de overheadkosten: die zijn met 26,4% aan de hoge kant, mogen wij verwachten dat met de afronding van een aantal opstartprojecten van de RUD als recent gestarte organisatie deze overhead zal afnemen?

Er zijn nog steeds gemeenten die niet (volledig) digitaal aanleveren wat leidt tot productieverlies van de RUD, kunnen die meerkosten niet in rekening gebracht worden bij die gemeenten? Dat geeft ze ook een stimulans om de digitale aanlevering serieus aan te pakken.

Over de begroting 2021: het ziekteverzuim is op 2% gehouden ondanks een hoger reëel percentage. Dat is lovenswaardig want dat houdt het doel voor de RUD op het na te streven niveau actief!

Vraag over beide stukken: zouden de materieelinvesteringen niet geactiveerd dienen te worden in de administratie? Want de RUD geeft wel degelijk behoorlijke bedragen uit voor benodigd materieel, nu houdt de directie niet goed in beeld (financieel) wat daar in totaliteit in omgaat.

Op pag. 25 van de Jaarstukken 2019 wordt vermeld dat de RUD betrokken is als adviseur bij de aansluiting van een woonwijk in Hoogeveen op waterstof. Wordt de RUD daarmee toekomstig (mede)aansprakelijk voor eventualiteiten zoals b.v. gasexplosies van waterstof aldaar? Toelichting: Installatiebedrijven verwijzen naar het KIWA-certificaat voor bestaande gasleidingen, deze zouden geschikt zijn voor waterstof. Echter bij nadere bestudering van het betrokken KIWA-certificaat blijkt dat er wel getest is op duurzaamheid van de leidingen (niet aangetast worden door waterstof) maar dat de permeabiliteit(doorlatendheid) getest is met lucht i.p.v. met waterstof. Hetgeen vragen stelt over hoe het met die permeabiliteit van bestaande leidingen werkelijk gesteld is. Is dit bekend?

Op pag. 28 van de Jaarstukken 2019 e.a. pagina's wordt vermeld dat er een nieuw protocol drugsafval is opgesteld en ook reeds een aantal malen is toegepast in 2019. Voor wie zijn de kosten van het opruimen van het drugsafval? Kunnen die kosten verhaald worden op het Rijk, i.c. het Min. Van Justitie die met een programma tot innen van de drugsrevenue tenslotte kosten verhalen kan? Zo niet, waar kunnen die kosten verhaald worden?

Als laatste aandacht voor de afkortingenlijst! Waarom ontbreekt deze? Er zijn veel afkortingen die geheel niet of pas verderop in de stukken verklaard worden. Dit maakt het lezen ervan bepaald lastig. Gaat GS hierop toezien in het vervolg?

Fractie: **ChristenUnie**

Vraag/Vragen aan GS:

Na lezen van de (uitgebreide) stukken die aangeleverd zijn, hebben we de volgende vragen aan het college cq. Het RUD

1. in het verslag van de accountant wordt gewaarschuwd, dat komend jaar er geen uitspraak gedaan kan worden over de rechtmatigheid van de uitgaven en dat de organisatie hiervoor zelf de interne controle dient te versterken. Ook wordt aanbevolen hier in 2020 vast mee proef te gaan draaien.

Uit de stukken wordt het vooralsnog niet helder dat dit de intentie is.

Vraag wordt de interne controle komende periode verder versterkt zodat we komend jaar vast een voorschot op deze rapportage tegemoet kunnen zien? (Accountantsverslag 4 van 10)

2. Het Leef Omgeving Systeem (LOS) schijnt goed te functioneren. Immers, in de rapportage wordt geen melding meer gemaakt van problemen. Kan bevestigd worden dat dit systeem nu zonder problemen functioneert en welke uitdagingen worden voorzien voor de aanpassing die nodig is voor dit systeem in het kader van de nieuwe Omgevingswet? Past dit binnen het huidige abonnement? pg. 70

Fractie: **SP**

Vraag/Vragen aan GS:

Er zijn 55 LAP3 bedrijven in Drenthe. (Landelijk afvalbeheerplan)

- Graag een overzicht van deze bedrijven waar de RUD op blz. 16 over spreekt.
- Welke van de 22 in 2019 getoetste bedrijven (actualisatie LAP3) vallen nu onder het activiteitenbesluit?
- Waarom zijn deze bedrijven onder het activiteitenbesluit komen te vallen?
- Welke werkzaamheden worden daar uitgevoerd?

Fractie: **D66**

Vraag/Vragen aan GS:

Een van de knelpunten in vorige jaren was de afstemming van informatie met gemeenten, is dit volledig opgelost?

Een ander knelpunt was het informatiesysteem LOS, is deze nu op orde?

Voor het risicogerichte toezicht was het nodig alle informatie in kaart te hebben. De basis informatie moest op orde zijn. In hoeverre is dit inmiddels gerealiseerd? Hoeveel inzicht is er nu in de milieurisico's en hoe staat het met de uitvoer van het risicogericht toezicht?

Op blz. 4 staat dat de resultaten nog niet inzichtelijk zijn door de coronacrisis. Wanneer wel?

Blz. 25, 26 en 27: Er is een voorstel Bodeminformatievoorziening naar de deelnemers gegaan. Aangezien de omgevingswet in 2021 van start gaat... hoe snel kan dit worden gerealiseerd?

Ziekteverzuim nog steeds erg hoog... komt met name door langdurig verzuim. Hoe staat het met beleid rondom de oudere medewerker? 23% medewerkers is 60 of ouder....

Waar kan ik een vergelijking vinden tussen de productie in 2018 en de productie in 2019.

Fractie: **Sterk Lokaal**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: **OpDrenthe**

Vraag/Vragen aan GS:

Fractie: Partij voor de Dieren

Vraag/Vragen aan GS:

Ons is als Staten gevraagd om voor 4 juni 2020 een zienswijze over de Ontwerpbegroting 2021 van de RUD te geven. De jaarstukken van de RUD zijn ter kennisname aan ons verzonden. De Partij voor de Dieren stelt GS een aantal vragen. Voor het gemak van beantwoording door GS is er een nummering toegepast.

De Staten wordt om een zienswijze gevraagd m.b.t. de Ontwerpbegroting.

1. Betekent de datum van 4 juni dat GS en optelsom maakt van alle eerste-termijn bijdragen van de fracties wat wordt opgestuurd als zienswijze van de Staten? Want onze commissievergadering OGB is pas op 17 juni.

De Partij voor de Dieren wil graag opheldering over de belangrijkste punten. En dat gaat wat ons betreft over de schone lucht, bodem en water in Drenthe. Dat verstaan wij onder 'milieu'.

2. Van GS horen we graag welke milieurisico's niet beoordeeld worden nu de Drentse Maat is losgelaten door de RUD. De branden die de afgelopen maanden bij Attero hebben gewoed geven ons een slecht voorgevoel en we vragen GS met klem om de RUD zodanig te voorzien dat alle milieurisico's ten gevolge van bedrijvigheid in Drenthe worden afgedekt.
3. Ook horen we graag wanneer we antwoord krijgen op de door ons gestelde schriftelijke vragen over de branden bij Attero.
4. In de jaarstukken lezen we dat de RUD "een aardig beeld" heeft van het aantal bedrijven met varkens, kippen of andere diersoorten dat wil stoppen en dat wil doorgaan. De vergunningen voor 88 bedrijven zijn per 1 januari 2020 verlopen, wat is de huidige stand van zaken, wat is er gebeurd met de gestopte bedrijven en wat betekent dit voor de inzet van de RUD op deze bedrijven?

Met de invoering van de Omgevingswet worden een deel van de bodemtaken naar de gemeente overgedragen.

5. In hoeverre zijn de gemeenten hiervoor toegerust: Is er blijvende aandacht binnen de gemeenten om voldoende kennis, expertise en middelen in huis te hebben of te halen? Geldt dat voor alle gemeenten?
6. Verwacht GS dat de gemeenten dezelfde taken oppakken als de provincie, en als dat niet kan, wat zijn dan de risico's voor het milieu in Drenthe?

Dan over de jaarstukken van de RUD. De RUD had het afgelopen jaar veel te doen met haar interne bedrijfsvoering. Een compliment aan de organisatie voor het op orde krijgen daarvan is op zijn plaats.

7. Kan GS aangeven in hoeverre de interne tekortkomingen van de RUD voorkomen hadden kunnen worden als de RUD bij aanvang over voldoende middelen had beschikt?
8. Kan GS garanderen dat hetgeen in de ontwerpbegroting 2021 staat, voldoende is voor de belangrijkste taken van de RUD?

We lezen in de jaarstukken dat er in 2019 door een tekort bij Toezicht gekozen is voor het afschalen van dit Toezicht. Wat de Partij voor de Dieren betreft een risicovolle keuze.

9. Zit er volgens GS een samenhang tussen het verminderde toezicht en de toename van het aantal klachten en meldingen van Drentse inwoners?
-

10. In de jaarstukken van de RUD wordt een mogelijke samenhang genoemd tussen minder toezicht en mindere aanvragen en meldingen Activiteitenbesluitvraag aan GS: welke risico's loopt het Drentse milieu daarmee?

Ook in de jaarstukken is te lezen dat de PAS problematiek de RUD veel extra uren heeft gekost.

11. Hoe wordt er in de nieuwe Stikstofregelgeving de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken van de Omgevingsdienst meegenomen? Betreft GS de RUD bij haar overwegingen en wat is daar tot dusverre de uitkomst van?

Tot slot in verband met de ontwikkelopgaves van de RUD: de (betere) voorbereiding op milieuverontreiniging zoals mestvergistingsinstallaties, ZZS en gedumpt drugsafval. Het zou getuigen van goed risicomanagement als de RUD de te verwachten risico's goed duidt.

12. Hoe gaat GS bevorderen dat de RUD voorbereid is op alle te verwachten risico's?

13. In hoeverre houdt de RUD zich bezig met CO₂, de circulaire economie, energietransitie en natuuropgaven? Waar kunnen we dit als Staten terugzien?
